

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ EDMOND SÉE

Η ΠΛΗΓΗ

ΜΕΙΝΑ κατάπληκτος, όταν διάβασα στις εφημερίδες την αυτοκτονία της Βέρθας Λαρόντ. Την είχα γνωρίσει στο σπίτι του παλιού σιμαφιτηού και φίλου μου Μπερτράντ Λέ Μορουά, με την αδελφή του όποιον συνδεότανε πολύ.

Ήταν μία γυναίκα, που δεν είχε τίποτε το ξεχωριστό επάνω της. "Ήσυχη, φρόνημη, συνεσταλαμένη, λιγούλιητη, καθαλόν ευσεβή, αν και δεν μπορούσε καθόλου να ξαναπαρνευθώ με τον Λαρόντ, έναν ήσυχο άνθρωπάκι, με τον όποιον φαινόταν πως ζούσε εύτυχημένη.

νείς να πή πως ήταν άσχημη, με μία λέξη ήταν άπ' τις γυναίκες εκείνης που δεν προκαλούν κανένα αίσθημα στους άνδρες. Είχε παρνευθί τον Ζάν Μπερτιόντ, ο οποίος σε δύο χρόνια πέθανε, άφορη της ξεκοκάλισε κατά τα τρία τέταρτα την προίκα της. "Επειτα έμεινε χηρα για πολλά χρόνια και τέλος, εδώ και λίγους μήνες, είχε κατορθώσει να ξαναπαρνευθί με τον Λαρόντ, έναν ήσυχο άνθρωπάκι, με τον όποιον φαινόταν πως ζούσε εύτυχημένη.

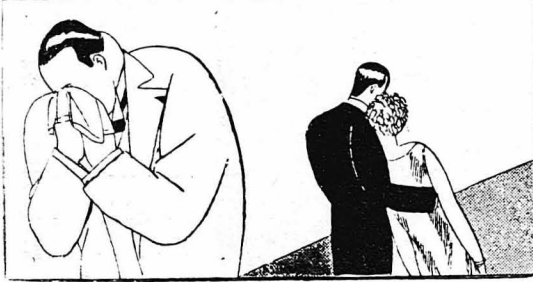
Ενώ προχωρούσα προς την πλατεία Μαντελέν, συλλογίζομενος την καιμένη την Βέρθα και προσπαθώντας να μαντέψω την αιτία της αυτοκτονίας, διασταυρώθηκα ξαφνα με τον Μπερτιόντ Λέ Μορουά. "Όπως ήταν φριχτό, άρχισαμε να κουβεντιάζομε για την αυτοκτονία της Βέρθας.

— "Α! την έμαδες κ' έσύ, μου είπε ο Μπερτιόντ. "Άσε, καιμένη, μη μου το θυμίζεις... Είνε φριχτό! Την καιμένη την μικρούλα!... Κι' όσο σκέπτομαι ότι... έγω είμαι ο αίτιος της αυτοκτονίας της...

— "Εσύ; φώτησα κατάπληκτος. — "Ναι, ναι, έγω. "Α! Δεν μπορείς να καταλάβεις. Είνε μερικά πράγματα που δεν μπορεί κανείς να τα καταλάβη. "Όστόσο, έπειδη αίσθημα την ανάγκη να ξηλαρωθώ στη συνειδήσι μου άπ' αυτό το βάρος, άπ' αυτόν τον πόνο... άκουσε...

Προχωρήσαμε σιγά-σιγά κ' ένω βαδίζαμε δίπλα-δίπλα, ο Μπερτιόντ άρχισε να μου λέη :

— "Θυμάσαι πρότερον το καλοκαίρι που παραθερίζαμε στο Σαιν Βαλερύ-σν-Σου... "Ήσουν κ' έσύ εκεί αυτή τη χρονιά. "Ήταν και η καιμένη η Βέρθα. Την φιλοξενούσε η αδελφή μου στην έπαυλή της. "Η καιμένη... Ζούσε σαν άποτραδημένη από όλους μας, Θυμάσαι; Κανένας μας δεν άπεφάρισε, όχι να την φλερτάση, άλλ' ούτε καν να της κάνει συντροφιά, καθώς ήταν άχαση χωρίς περιουσία, χωρίς κανένα ξεχωριστό χάρισμα. "Ο μόνος που της έκανε κάπου-κάπου παράθυρον έγω, και αυτό άπό υποχρέωση, σαν αδελφός της οικοδεσποίνης που την φιλοξενούσε. "Έτσι σιγά-σιγά, είχα άρχισει να βρίσκω ευχάριστη στη συντροφιά της. "Η ευγνωμοσύνη της για την συμπειριφορά μου αυτή έξελιχθηκε πολύ γρήγορα σε συμπάθεια και άφορτα σε έρωτα, έναν έρωτα βαθύ, μυστικοπαθή, ήρεμον, γεμάτον αιπάτηρη και άφοσίωση.

"Σιγά-σιγά είχα άρχισει να της ανταποδίδω κ' έγω την συμπάθεια εκείνη καί... ποιος ξέρει;... αν δεν ήταν ο Ντεσσάρτ...

— "Ο Ντεσσάρτ; Τι έκανε αυτός; — "Θυμάσαι ότι δεν ήταν ποτέ του διακριτικός. "Ένα άπόγευμα λοιπόν έκει που καθόμιασε έγω κ' αυτός σε μία άπ' τις βεράντες του καζίνο, άρχισε να μου μιλάει ειρωνικά για τις σχέσεις μου με την Βέρθα και να με ρωτάη ποτε θα γίνη ο γάμος μας. "Έγω περάχτηκα—τι είνα ο άνδρικός έγωισμός!—και τότε σε μία στιγμή έξάφνης του ελε: «— Ξέρη το καλά! "Αν τύχη καμιά φορά κ' έρωτηθώ καμιά γυναίκα, η γυναίκα αυτή δεν θα μοιάση σε τίποτε με την Βέρθα Λαρόντ». Και άπό εκείνη την στιγμή έπαφη πειά να επιδικώ την συντροφιά της καιμένης της Βέρθας. Σε λίγες μέρες δέ έφυγα για το Παρίσι... Σιγά-σιγά όμως άρχισαν να με βασανίζουν τύψεις συνειδήσεως για την εγκυτάλειψη εκείνη.

"Εύτυχως έπειτα άπό δύο μήνες μ' έστειλαν με μία σπουδαία άποστολή στην Ίνδοκίνα. Το ταξιδι έκείνου μου έρχόταν στην πό κατ'άλληλη στιγμή. Σκέφθηκα πως θα μ' έκανε να ξεχάσω την Βέρθα Λαρόντ και τις τύψεις μου. Ματαία έβλεις... "Ίσως αν έμεινα κοντά της, θα την ξεχούσαμ εύκολότερα και γρηγορότερα. "Ένω έκει κάτω, μόνος μου στην ξενητιά, μακριά άπ' τους γνωστούς μου και άπ' το Παρίσι, μη έχοντας κανέναν τρόπο διασκεδάσεως, κανέναν φίλο για να έκμιστηρενθώ, άρχισα να βασανίζομαι άπό μία έμμοση συλλογή: "Τί να γίνεται η Βέρθα; Της έ-

στοίχισε τάχα η άναχώρησίς μου; Και πόσο; "Όχι μόνον δεν είχα κανένα να του έμιστηρενθώ τον πόνο μου και να του μιλήσω γι' αυτήν, άλλ' ούτε τοίμωσα να γράψω σε κανέναν και να ζητήσω πληροφορίας γι' αυτήν, να ρωτήσω τι είχε άπογίνει. Και αυτό άκριβώς ήταν το χειρότερο. Αυτό με έκανε να την συλλογίζομαι όλοένα περισσότερο κ' όλοένα με μεγαλειότερη λύπη, με μεγαλιότερες τύψεις συνειδήσεως.

"Καταλάβαινα ότι την είχα πληγώσει. Πώς ήθελα να μπορούσα να έπουλώσω την πληγή εκείνη! Μάς εχώριζαν όμως χιλιάδες μίλια και για πολλούς μήνες δεν θα μπορούσα να ξαναγυρίσω στο Παρίσι.

"Καταλαβαίνεις... "Όλη αυτή η ξενητιά, η μόνωση, η έλλειψη ειδήσεων γι' αυτήν είχαν κάνει την ψυχή μου να υποφέρει... "Έπειτα, ξαφνικά, έμαθα τον γάμο της με τον Λαρόντ... Δεν μπορώ να σου περιγράψω τα αίσθημα—τα πιο άλληλοσυγγροόμενα αίσθημα—που μου προκάλεσε η ειδήσις εκείνη. Σε λίγον καιρό γύρισα στο Παρίσι. Δεν ήξερα καλά τι στάσι να τηρήσω άπέναντι της Βέρθας... "Εσοκώτα να την συναντήσω για να την ρωτήσω... να μάθω... να ιδώ... όταν ξαφνικά σήμερα το πρωί έμαθα την αυτοκτονία της...

— "Άνεξήγητη αυτοκτονία! είπα. "Ο Μπερτιόντ με κτύπησε βαθιά μέσα στα μάτια και είπε: — "Άνεξήγητη!... Για σένα ίσως να είνε άνεξήγητη, μη όχι και για μένα...

— Δεν πιστεύω να ισχυρίζομαι ότι ήτοκτόνησε εξ αίτιας σου!...

— Δεν ισχυρίζομαι τίποτε... "Άλλως τε τίποτε δεν μπορού να ξέω με βεβαίότητα. Πάντως, κατά την αντίληψή μου, έγω είμαι έπυθνος γι' αυτή την αυτοκτονία... "Ναι, ναι... Θα μου πης ότι ένω μετ'εξ παντρεμένης. "Ε, λοιπόν, κ' έγω σου λέω ότι, ίσως μάλιστα εξ αίτιας του γάμου αυτού ήτοκτόνησε. "Έγω την πεποιθί ότι παντοίηκε για να πεισθί ότι, μολοντί δεν ήταν άφραία, μπορούσε να άρθεη σ' έναν άνδρα, να του γεννήση αγάπη και άφοσίωση, να πεισθί ότι άδικα την εγκυτάλειψα κ' έφυγα. Και ίσως η δοκιμή αυτή να της ήταν όλέθηα, ίσως να της απέδειξε ότι δεν είχε δικη και ότι δεν μπορούσε να έμπνεσθι αγάπη, και τότε άπεφάρισε ν' αυτοκτονήση.

— "Έγω πιστεύω ότι όλα αυτά είνε υπερβολές, που σε κάνουν να τις σκέπτομαι η άνυπόστατες τύψεις της συνειδήσεώς σου.

"Ο Μπερτιόντ όμως έκίνησε το κεφάλι του και μου είπε:

— Δεν έχω πειά τύψεις συνειδήσεως, γιατί έπιμωρήθηκα άρχετα, ίσως μάλιστα περισσότερο άπ' ότι έπρεπε. "Επιμωρήθηκα με το ίδιο νόημα άκριβώς.

— Πώς; — "Ναι, ναι. Τώρα δεν αισθάνομαι μετάνοια, άλλα ένα άλλο αίσθημα πιο όδυνηρό, πιο βαθύ... Δεν υποφέρει πλέον η συνειδήσι μου, άλλ' η καρδιά μου...

— Δεν σε καταλαβαίνω. — "Σου το είπα άπό την αρχή ότι δεν θα μπορούσης να καταλάβης. "Έκίνησε μελαγχολικά το κεφάλι του και μ' έναν τόνο άνεκφραστης όδύνης είπε:

— Την αγαπούσα!... "Ναι, ναι, την αγαπούσα, φίλε μου. "Ως χθές δεν είχα καταλάβει... "Έπρεπε όμως να πεθάνη, να λειπή όριστικά και άμετάκλητα άπ' αυτόν τον κόσμο, για να νοιώσω ότι έκεινος που με έβασάνιζε μέχρι σήμερα ήταν έρωτας, έρωτας δυνατώτερος και διαρκέστερος άπό κάθε άλλον. Γιατί τα αίσθημα που γεννιόνται άπό άνησυχιές της συνειδήσεως, άπό τύψεις κ' άπ' την συναισθήσι του κακού που έχει κάνει κανείς, τά αίσθημα αυτά είνε βαθύτερα, έντονότερα, όδυνηρότερα άπ' το κοινό αίσθημα του έρωτος. "Η πληγή που άνοιξε εξ έπατιότητός μου ματώνει σήμερα μέσα μου και είνε πληγή που δεν μπορεί να έπουλωθί... Γιατί ο μόνος άνθρωπος που μπορούσε να την γιάτρει, η κ' είνη, έφυγε πειά όριστικά άπ' αυτόν τον κόσμο.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

"Η τιμή κ' ο καμός μου και χαθόν δεν ξαναβρίσκονται. — "Η μεγαλιότερη συμφορά των δυστυχημένων είνε το να θυμούνται.